‘Dolia ex Hispania’ reunirà a l’ICAC un centenar d’investigadors d’Espanya, França, Portugal, Alemanya, Itàlia, Romania i Marroc

Després de la recepció i valoració de les propostes de comunicació, el comitè organitzador del Congrés Internacional *Dolia ex Hispania* presenta el programa provisional del congrés.

Ha arribat el moment de dedicar als *dolia* hispànics una primera síntesi, en el marc de cadascuna de les seves províncies, destinada a recopilar una documentació que fins al moment es trobava dispersa o era inèdita, així com integrar els resultats de la investigació arqueològica recent.

El congrés internacional sobre els *dolia* a la *Hispania* romana es celebrarà a l’ICAC (Tarragona) els dies 7, 8 i 9 de setembre de 2022.

Per això, l’equip de recerca en Alimentació, economia i comerç al món antic (Aecma) organitza, per al proper setembre de 2022, el Congrés Internacional *Dolia ex Hispania*, amb l’objectiu d’oferir al món de la recerca un balanç que vingui a impulsar estudis posteriors i creï un espai de discussió i col·laboració entre especialistes.

El volum de propostes rebudes i la bona valoració que en va fer el Comitè Científic del congrés ha superat les expectatives inicials del Comitè Organitzador, que ha decidit celebrar el congrés en tres dies (en comptes dels dos previstos en un primer moment).

Presentació:

Vers les noves exigències d’un Imperi romà en expansió, des del s. I dC, es produí

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

> una transferència progressiva de la producció entre Itàlia i les seves províncies. En aquest context, la península Ibèrica i el sud de la Gàl·lia ocuparen un lloc primordial en l'abastiment del centre imperial, fins ben entrat el segle III. Més enllà de la fertilitat de les seves terres i d'un clima favorable per als cultius mediterranis, aquestes províncies, dotades d'extenses franges litorals i de vies fluvials navegables, oferien noves oportunitats comercials per a cobrir les necessitats de la resta de l'imperi, establint així produccions a gran escala, entre les quals el vi i l'oli constituïen els productes més emblemàtics.

Llegeix tota la descripció a la 1a circular del congrés.

El Congrés Internacional *Dolia ex Hispania* comptarà amb **40 comunicacions** i la participació d'un centenar d'**investigadors i investigadores de 43 universitats, centres de recerca i entitats** d'Espanya, França, Portugal, Alemanya, Itàlia, Romania i Marroc.

L'esdeveniment comptarà també amb una conferència inaugural (a càrrec de Charlotte Carrato, Mosaïques Archéologie) i una conferència de clausura (a càrrec de Yolanda Peña, UNED), a més de diversos espais de debat. Inauguraran l'acte el director de l'ICAC, Josep Maria Palet, i l'investigador Ramon Járrega, membre del comitè organitzador.

Les sessions s'organitzen en quatre seccions: província *Tarraconensis*, província *Lusitania*, província *Baetica* i vària. Podeu consultar el programa provisional i altra informació pràctica del congrés en la **segona circular**.

Posteriorment s'editarà una publicació amb una selecció de les ponències i comunicacions presentades (després de passar un procés de revisió per parells).

Programa provisional

Dimecres 7 de setembre

- 9:00 h. Inauguració oficial. *Josep Maria Palet i Ramon Járrega (ICAC)*
- 9:30 h. Conferència Inaugural**.** *Charlotte Carrato (Mosaïques Archéologie)*

Secció: Província *Tarraconensis*

- 10:00 h. «*Dolia ex Tarraconensi*». *Joaquim Tremoleda (MAC Empúries) i Maria Rueda (ICAC)*
- 10:30 h. «Algunos aspectos socioeconómicos acerca del uso del *dolium*». *Mateo González Vázquez (Universitat de Treveris)*
- 10:50 h. «La *cella vinaria* de la vil·la romana dels Pompeu Saturió, Besalú. Aspectes tècnics». *Joan Frigola (investigador independent); Pere Castanyer i Joaquim Tremoleda (MAC Empúries)*

11:10 h. Pausa-cafè

- 11:40 h. «Història d'un *dolium* a la *insula* 30 de la ciutat romana d'Empúries». *Marta Santos, Joaquim Tremoleda i Pere Castanyer (MAC Empúries)*
- 12:00 h. «Les reformes Baix imperials de la vil·la romana del Pla de l'Horta: del luxe a la practicalitat». *Ana Costa, Lluís Palahí i David Vivó (Universitat de Girona)*
- 12:20 h. «Un espai de treball amb *dolia* a la vil·la republicana del Collet (Calonge-St. Antoni)». *Marc Bouzas, Josep Burch, Marc Prat, Josep Maria Nolla, Lluís Palahí i David Vivó (Universitat de Girona)*
- 12:40 h. «*Dolia* i espais de magatzem a la comarca del Maresme». *Marta Prevosti (IEC/ICAC), Ramon Coll (Museu Romà) i Joan Francesc Clariana (Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró)*

13:00 h. Debat

13:30 a 15:30 h. Pausa-dinar

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

- 15:30 h. «Els *dolia* de la vil·la del Treball Digne». *Daniel Alcubierre (Museu d'Història de Barcelona); Jordi Ardiaca i Pere Lluís Artigues (Codex Arqueologia i Patrimoni); Antoni Rigo (Universitat de Barcelona)*
- 15:50 h. «Els *dolia* de la vil·la de Can Cabassa (Sant Cugat del Vallés). Ús i reutilització». *Pere Lluís Artigues (Codex Arqueologia i Patrimoni) i Antoni Rigo (Universitat de Barcelona)*
- 16:10 h. «Les *cellae vinariae* de les vil·les romanes de la Burguera (Salou) i dels Castellets (La Canonja)». *Josep Francesc Roig (ICAC) i Rubén Ramírez (Virtual 3DR)*
- 16:30 h. «Experimentando con el *dolium* romano: desde los contenedores arqueológicos originales a la formalización de réplicas reales». *Antoni Martín (UB-CEIPAC/Generalitat de Catalunya), Bruno Parés i Josep Matés (artista y terrissaire)*
- 16:50 h. «*Dolia* en coves de l'àmbit ibèric peninsular. Unes reflexions». *Ramon Coll (Museu Romà) i Magí Miret (Generalitat de Catalunya)*
- 17:10 h. «Los llamados *dolia* tardoantiguos: una aproximación desde *Tarraco(na)* (s. V – VIII d. C.)». *Francesc Rodríguez (UB/ICAC) i Josep Maria Macias (ICAC)*
- 17:30 h. «Aportaciones sobre *dolia* en el valle medio del Ebro». *Carmen Aguarod (SECAH)*
17:50 h. Debat

Dijous 8 de setembre

- 9:00 h. «*Dolia* y otros grandes recipientes producidos en la alfarería edetana de Rascanya (Llíria)». *Esperança Huguet (Universitat de València) i Francisco J. Perua Barceló*
- 9:20 h. «Aproximación a los *dolia* de Ercávica (Cañaveruelas, Cuenca). Un primer estado de la cuestión». *María Ángeles Pascual Sánchez (Universitat de Castilla la Mancha)*
- 9:40 h. «Tinajas para la elaboración de vino del *torcularium* de Baños de El Peral (Valdepeñas, Ciudad Real)». *Tomás Torres, Miguel Ángel Hervás, Diego Lucendo, Luis Alejandro García i Manuel Melero (Barka Arqueólogos SL); Julián Vélez (Ajuntament de Valdepeñas); Domingo Fernández i Yolanda Peña (UNED)*
- 10:00 h. «*Dolia* tardorromanos en *Toletum*. Algunos ejemplares de Cuesta de los Portugueses». *Rafael Caballero i Elena I. Sánchez (Novas Arqueología)*
- 10:20 h. «Recipientes de almacenaje procedentes del *territorium* de *Carthago Nova*. La

comarca del Campo de Cartagena». *Antonio Javier Murcia (Museo Teatro Romano de Cartagena)*

- 10:40 h. «La *cella olearia* del yacimiento de la Fuente de la Teja y su *instrumentum fundi* (Caravaca de la Cruz, Murcia): *Dolia* y *vasa olearia*». *Antonio Javier Murcia (Museo Teatro Romano de Cartagena) i Francisco Brotons (Museo Arqueológico de La Soledad)*

11:00 h. Pausa-cafè

- 11:30 h. «Los *dolia* procedentes del *castellum* Archivel y la *turris* de Barranda (Caravaca de la Cruz, Murcia)». *Francisco Brotons (Museo Arqueológico de La Soledad), Antonio Javier Murcia (Museo Teatro Romano de Cartagena)*

11:50 h. Debat

Secció: Província *Lusitania*

- 12:10 h. «*Dolia ex Lusitania*». *José Carlos Quaresma (Universitat de Lisboa), Pedro Pereira (Universitat de Porto) i Sonia Bombico (Universitat d'Évora)*
- 12:30 h. «Recipientes de almacenaje vinícola de época altoimperial en el Alto Douro portugués: El caso del Alto da Fonte do Milho (peso da Régua, Portugal). Tipologías, contextos de utilización y marco regional». *Javier Larrazabal (Universitat de Minho)*
- 13:00 h. «*Dolia ex Durius flumen* – os *dolia* nas margens do Douro». *Pedro Pereira i Tony Silvino (Universitat de Porto)*

13:30 a 15:30 h. Pausa-dinar

- 15:30 h. «A Encosta do Patarinho (Santa Comba Dão, Viseu): O estudo dos *dolia* como ferramenta para compreender a funcionalidade do sítio». *Pedro Matos, Helena Catarino i Ricardo Jorge Costeira (Universitat de Coimbra)*
- 15:50 h. «Os *dolia* de villa Cardilio (Torres Novas, Portugal): uma primeira abordagem à sua integração na economía da villa». *Víctor Filipe, Catarina Viegas i Carlos Fabião (Universitat de Lisboa); Romão Ramos (Universitat Nova de Lisboa)*
- 16:10 h. «*Dolia* da villa romana da Horta da Torre e do sitio arqueológico de São Pedro

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

(Cabeço de Vide, Fronteira, Alentejo)». *André Carneiro, César Oliveira i Sónia Bombico (Universitat de Évora); Pedro Pereira (Universitat do Porto) i José Quaresma (Universitat Nova de Lisboa)*

- 16:30 h. «Os *dolia* da *villa* romana da Tourega (Évora): datos preliminares do seu estudo tipológico e petrográfico». *Inês Vaz (Universitat de Coimbra) i Catarina Viegas (Universitat de Lisboa)*
- 16:50 h. «La capacidad de almacenamiento de una villa exitosa en Lusitania: el modelo catónico en Milreu (Estói, Algarve)». *Felix Teichner (Universitat de Marburgo) i José Carlos Quaresma (Universitat Nova de Lisboa)*
- 17:10 h. «Importação e produção regional de *dolia* na faixa costeira da Lusitânia meridional: o caso de Loulé Valho». *Catarina Viegas i Rui Roberto de Almeida (Universitat de Lisboa)*

17:30 h. Debat

Divendres 9 de setembre

Secció: Província *Baetica*

- 9:00 h. «*Dolia ex Baetica». Dario Bernal (Universitat de Cádiz); Enrique García i Iván González (Universitat de Sevilla); Oriane Bourgeon (ICAC)*
- 9:40 h. «Los *dolia* en el interior del sureste peninsular: análisis y distribución». *David Martínez (Universitat de València) i Rubén Fernández (ArqueoSur)*
- 10:00 h. «*Dolia* en los territorios mineros de la vertiente norte de Sierra Morena: materiales y contextos». *Mar Zarzalejos (UNED) i Maria Rosa Pina (ICAC)*
- 10:20 h. «Análisis productivo, tipológico y arqueométrico de la producción de *dolia* del alfar de Cartuja (Granada)». *Macarena Bustamante-Álvarez i Elena H. Sánchez (Universitat de Granada)*

10:40 h. Pausa-cafè

Secció: Vària

- 11:00 h. «Les *dolia* et le vin oxydé». *Stephane Mauné (CNRS UMR5140)*

- 11:20 h. «Ogei (20): Una possible marca lèxica de capacitat ibèrica expressada en àmfores, sobre un dolium de Ruscino (Perpinyà)». *Joan Ferrer (Grup LITTERA / Universitat de Barcelona)*
- 11:40 h. «Tipología y usos de los *dolia* en las fronteras del Imperio: el ejemplo del yacimiento de Rirha (Marruecos)». *Nadia El-Bahri (INSAP), Charlotte Carrato (Mosaïques Archéologie), Mohamed Kbiri Alaoui (INSAP), Hicham Hassini (Conservation de Lixus), Elsa Rocca (Universitat de Montpeller)*
- 12:00 h. «I *dolia* della villa di Santa Maria di Villasimius: un nuovo contesto produttivo dalla Sardegna romana». *Alessia Anedda i Marco Giuman (Universitat de Cagliari); Dario D'Orlando (investigador autònom)*
- 12:20 h. «I *dolia* della villa tardoantica di Aiano – Torraccia di Chiusi (San Gimignano, Siena)». *Marco Cavalieri, Anthony Peeters i Sarah Vyverman (Universitat Catòlica de Louvain); Sara Lenzi i Gloriana Pace (col·laboradores externes de la Universitat Catòlica de Louvain); Luca Polidoro (Universitat Catòlica del Sacro Cuore)*
- 12:40 h. «Domestic storage in a Late Roman insula from Histria (Constanţa, Romania)». *Bianca Elena Grigoras i Georgiana Dinu (National Heritage Institute, Bucharest); Valentin Bottez (Universitat de Bucarest)*
  13:00 h. Debat

- 13:20 h. «Conferència de clausura». *Yolanda Peña (UNED)*
  13:40 h. Pica-pica amb degustació de vi de la bodega MYDOLIA

Consulta aquí la **segona circular** del Congrés Internacional *Dolia ex Hispania*.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

ICAC
Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Notícia relacionada:

«'Dolia ex Hispania'. Call for papers!», ICAC, 29 d'octubre de 2021.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)